

Persoonsvariabelen, leerstofselectie en leerproces bij het verwerven van een tweede (voer)taal door 4-12-jarigen - oftewel: talenknobbels bestaan niet

1 januari 1978

Auteur: Trudy Pestana-d'Abreu de Paulo

Volume: 09

Nummer: 4

Pagina's: 11-14

Documenten

- [moer_jrg09_034.pdf](#)

trudy pestana d abreu de paulo persoonsvariabelen leerstofselectie en leerproces bij het verwerven van een tweede voer taal door 4 12 jarigen ofwel didactiek talenknobbels bestaan nie t 1 belangrijke variabelen bij het leren van een dan vooral gezien als gebruikstaal je moet in tweede voer taal de t2 om een boodschap gestuurd kunnen worden het leren van een vreemde voertaal of tweede de integratieve motivatie men leert een t2 taal t2 wordt bevorderd of gehinderd door een om zich met de gemeenschap van t2 sprekers reeks factoren zoals school medeleerlingen ou te kunnen identificeren de aantrekkelijkheid ders leraar enz uit onderzoekingen is gebleken van de t2 sprekende gemeenschap kan geba dat de t2 eerder met zijn specifieke kenmerken seerd zijn op esthetische culturele of sociaal het meest van invloed is op zijn succes bij het le economische gronden3 ren van een tweede voer taal z opgemerkt moet worden dat zowel bij integratie de vier meest onderzochte en belangrijk geachte ve als instrumentele motivatie het vermogen en persoonskenmerken van een t2 eerder zijn de vaardigheid om t1 te spreken niet verdwijnt 1 de att itude ten opzichte van de te leren t2 pimsleur e a 1962 concluderen na analyse van 2 de motivatie waarmee t2 geleerd wordt een groot aantal publikaties dat een grote belang 3 de aanleg voor het leren van t2 stelling voor de betreffende t2 leidt tot zeer ho dit punt wordt hier niet verder uitgewerkt ge leerprestaties gardner lambert 1959 over dit onderwerp zijn namelijk erg veel stu toonden aan dat een integratieve motivatie tot dies verschenen met echter zeer magere of hoger t2 leersucces leidt dan een instrumentele zeer discutabele uitkomsten motivatie als talenknobbels al bestaan van we 4 de leeftijd waarop t2

geleerd wordt zenlijk belang schijnen ze niet te zijn integra tieve motivatie zal moeilijk tot stand komen wan 1 1 attitude en motivatie neer leerlingen hun toekomst in het land van her de attitude is een motiverende factor of niet en komst menen te vinden bij 4 12 jarigen kan inte valt niet samen met motivatie ze is er een be gratieve motivatie slechts bereikt worden via het langrijke kant van er zijn twee groepen motieven gezin de houding van de ouders in deze is het be te onderscheiden op grond waarvan iemand een langrijkste daar zal een leerkracht dan ook als t2 leert eerste aan moeten werken de instrumentele motivatie men leert een taal bij het leren van een t2 kunnen ook gevoelens vanwege nuttigheidsoverwegingen een zaken van sociale onzekerheid ontstaan anomie al man leert fins omdat hij fins aardewerk im denkende opereren wij met woordbetekenissen porteert of wil gaan importeren de t2 wordt die in een bepaalde taal en cultuur een netwerk 11 vormen zo n netwerk is karakteristiek het is per hield heeft moedertaalsprekers met hersenbe taal en cultuur verschillend schadigingen onderzocht het is dus zeer de vraag in het nederlands bijvoorbeeld is een heel ander of dit ook zonder meer geldt voor het verwerven begrip van tijd en dagindeling dan in het spaans van t2 of portugees het nederlandse begrip gezellig vanuit de leer en ontwikkelingspsychologie is heid en het zuideuropese begrip dat er het dicht bekend dat rond het tiende jaar veranderingen in ste bij komt overlapt elkaar niet trouwens wat het leren optreden de capaciteit voor spontaan is een kamer gezellig inrichten leren onder andere door imitatie neemt af die taalcontact is zonder meer verbonden met cul voor bewust en gestuurd leren neemt toe dit tuurcontact wie zich een vreemde taal eigen wijst er op dat een eventuele tweetalige opvoe maakt leert op een nieuwe manier denken dat ding van kinderen het beste zo vroeg mogelijk nieuwe denken kan het oude denken bedreigen kan beginnen het is echter niet zo dat men hier er kan dan een identiteitscrisis ontstaan anomie uit de conclusie zou kunnen trekken dat er geen lees ook de inleiding van eline buntma s artikel hoog niveau van tweetaligheid te bereiken is als in dit nummer men een t2 zou leren op oudere leeftijd anomie is het produkt van etnocentrisme het het leren en uit elkaar houden van twee talen superieur weten van de eigen cultuur en de daar lijkt een moeilijke taak die volgens sommigen mee gepaard gaande normen en gedragingen wie mogelijk ten koste gaat van andere intellectuele opgevoed is in een cultuur waarin het eten met ontwikkeling zonder uitvoerig hierop in te gaan gesloten mond moet gebeuren zal smakken on kan gesteld worden dat onderzoekingen met deze behoorlijk vinden daar waar smakken als uiting negatieve resultaten handelden over tweetaligen van tevredenheid geldt zal eten met gesloten uit minderheidsgroepen waar hun moedertaal mond als uiterst zuinigjes en onbeschaafd ervaren langzamerhand vervangen werd door de t2 bo worden terwijl beide talen toch het woord smak vendien hadden deze tweetaligen een zwakke so ken kennen dit houdt ook in dat je een vreem ciaal economische status het is daarom niet de taal niet moet aanleren via de zogenaamde ver moeilijk te begrijpen dat het aanleren van een t2 taalmethode bij deze kinderen weleens de moeilijkheden zou etnocentrisme leidt tot intolerantie tegenover den vergroten en dat ze het al moeilijk zouden de buitenstaander zo kan anomie leiden tot in hebben bij eentalig onderricht tolerantie tegenover zichzelf de oude norm is in experimenten waar onderwi-

js gegeven wordt verdwenen de nieuwe nog niet opgenomen in beide talen blijkt dat tweetaligheid juist een daarom kan t2 contact bedreigend zijn voor de positieve invloed zou hebben op de cognitieve eigen persoonlijkheid wie werkt aan integratieve ontwikkeling motivatie moet daar rekening mee houden een voorkomend verschijnsel bij het aanleren van een t2 is interferentie klanken structuren 1 2 de invloed van de leeftijds woordbetekenissen en taalgebruiksregels van de er wordt vaak beweerd dat kinderen spelender ene taal worden verward met die van de andere wijs een t2 leren in dit verband wordt ook het taal teneinde de interferentiefouten te kunnen begrip gevoelige periode genoemd de leeftijd herkennen zou het wenselijk zijn als de leer waarop iets het vlugst en met de beste resultaten kracht enig inzicht had in de moedertaal van de geleerd kan worden er zijn echter hierover geen leerling in de praktijk blijkt dit niet erg moge sluitende meningen 7 uit studies over primaire lijk het nederlands wordt ook daarom via de di taalverwerking is bekend dat kinderen op zeer recte methode geleerd de taakleerkracht moet jonge leeftijd zich de taal eigen maken een vijfja het taalmateriaal dan zo aanbieden dat de con rige beheerst vrijwel het gehele fonologische en text ondubbelzinnig is zo mogelijk in een situa grammaticale systeem van zijn taal8 het is een tie waar wat gedaan wordt ervaringsgegeven dat jonge kinderen snel een bij de aanpak van het t2 onderwijs zeker voor tweede taal kunnen leren dit is ook uit neurolo 4 12 jarigen moeten wij ons waarschijnlijk laten gisch onderzoek te verklaren dat deel in de her leiden door de manier waarop kleine kinderen senen waar taalleervermogen gesitueerd is wordt hun moedertaal leren hun aandacht is gevestigd minder flexibel of neemt af na ongeveer het tien op wat er gezegd wordt en wat zijzelf te zeggen de jaar het onderzoek dat zich hiermee bezig hebben bij een gestuurd leerproces zou de aan 12 dacht wel eens te veel gericht kunnen zijn op de 1 praatprogramma van de schooladviesdienst taal structuur en niet op wat er gezegd wordt via utrecht doelgroep 4 8 jarigen die taal 2 nederlands spelenderwijs osm schooladvies dienst rotterdam doelgroep 4 6 jarigen 2 leerstofselectie aanspre ekbaa rheid sp rogra mma 3 e e n e nke l e ka n tte ken ing bij h et l eerproces willen binnen het huidige schoolsysteem leerlin in het leerproces van nederlands als vreemde gen school succes hebben dan zullen zij het ne voertaal kunnen twee talen onderscheiden wor derlands moeten leren niet alleen als vreemde taal den de omgangstaal en de schooltaal veel lezers maar juist ook als vreemde voertaal zij moete n zal het duidelijk zijn dat je van omgangstaal naar in het nederlands kunnen denken en zij moeten de schooltaal toewerkt is die taal eenmaal bin in het nederlands kunnen luisteren spreken le nen het bereik dan is het doel zoals dat door zen en schrijven op een hoog niveau zolang de gaans gesteld wordt namelijk het didactisch aan anderstalige leerling het nederlands als voertaal spreekbaar maken goeddeels bereikt het begrij nog niet beheerst wordt hij geremd in zijn leer pen van de klassikale instructie van de klasseleer proces voor de mogelijke oplossing zie het arti kracht als de leerling iets niet begrijpt moet hij kel van alphons kloosterman in dit nummer ook gerichte vragen kunnen stellen de taalvaardigheid in t2 is het vermogen om in een argument om van omgangstaal naar school een x aantal taalgebruikssituaties de t2 adequaat taal te werken is simpelweg dat de buitenlandse te kunnen gebruiken weten wanneer wel en wan kin-

deren zich ook buiten het onderwijs moeten neer niet te spreken met wie wanneer waar en kunnen redden in het artikel van henny van eg op welke manier voor de leerstofselectie en mond wordt door haar aangetoond hoe belang ordening betekent dit dat je zult moeten nagaan rijk zeker op latere leeftijd het visuele is voor in welke taalgebruikssituaties de t2 teerder ge het leren van een t2 op jongere leeftijd is men noodzaakt is t2 te gebruiken fishman cooper echter ook zeer auditief ingesteld denk maar aan 1971 9 noemen vier groepen contactmogelijkhe de vele imitaties in de beginfase reden waarom den je de leerlingen in de beginfase niet onmiddellijk huis gezin onderwijs school religie kerk hoeft te confronteren met het schriftbeeld voor en buurt straat standers van vele moderne methoden voor t2 daarnaast zijn er de niet persoonlijke contacten onderwijs beginnen pas met schriftelijk taalge via lectuur schrijftaal radio en televisie zoals bruik wanneer een redelijke vaardigheid in mon hierboven betoogd zal je de leerstof moeten deling taalgebruik is aangekweekt selecteren uitgaande van de taalgebruikssituaties tenslotte veel leerkrachten weten niet goed hoe waarin de leerlingen t2 moeten spreken primair zij zich moeten opstellen tegenover het spreken zal dus de t2 leerstof taalgebruik in de school en van gebroken nederlands door hun anderstalige op straat moeten behandelen en pas in tweede in leerlingen de psycholinguïstiek leert ons dat elk stantie taalgebruik met betrekking tot huis gezin kind in het taalverwervingsproces fasen heeft of eigen lichaam dit is in tegenspraak met de waarin de kindertaal systematische afwijkingen doorsnee praktijk van het kleuteronderwijs bij kent op grond van het feit dat kinderen slechts voorbeeld waar men vaak concentrisch te werk gebruik maken van die regels waarover ze in die gaat vanuit het eigen lichaam en het eigen gezin bepaalde fase van taalontwikkeling beschikken van de kleuter naar de straat de school en de de t2 teerder vertoont ook deze systematische buurt afwijkingen het zijn onvermijdelijke afwijkin naast de inventarisatie van contactmogelijkhe gen voor de leerkracht betekent dit dat hij in den zul je taalmateriaal moeten inventariseren zijn taalgebruik steeds correct nederlands moet welke woorden wat voor woorden welke begrip blijven gebruiken maar de anderstalige leerling pen enzovoort niet eindeloos hetzelfde moet laten herhalen de tenslotte moet je het niveau vaststellen een leerkracht moet weldeze systematische afwijkin uiterst moeilijke zaak gen bijhouden om zo het leerproces te sturen in er bestaan twee programma s die min of meer het geval deze fase niet overkomen wordt de volgens bovenstaande principes zijn opgebouwd tussentaal fase is een noodzakelijke fase in he t 13 ieren van de vreemde voer taal zoals het fladde ren van een jonge vogel die vliegen moet maar het nog niet kan noten 5 b v belyayev the psycho ogy of teaching foreign languages oxford pergamon press 1963 1 trudy pestana d abreu de paulo is als consulente 6 ov e r deze problematiek is veel geschreven overzicht anderstaligen voor het basisonderw ijs verbonden ten vindt u in het bovenvermelde handboek noot 2 aan de schooladviesdienst te rotterdam zij bege en i n j f m c l aessen p a a m biermans bresser leidt vier p or t ugesse en zes s paanse en 90 n ederlandse a h w m pelkmans studies over het onderwijs in de leerkrachten a an de sad r o tterdam zijn n og twee moderne vreemde talen nijmegen instituut voor toe andere consultants anderstaligen verbonden gepaste sociologie stencil uitgave 1974 deel 1 t

rudy p estana is drietalig nederlands p ortugees en hfdst iii paragraaf 8 spaans 7 volgens van parreren heeft de veronderstelde leef 2 t van els g extra ch van os th bongaerts tijdgebonden aanleg voor het leren van een t2 veel minder handboek voor de toegepaste taalkunde het leren der invloed op het leren van t2 dan de motivatie en onderwijzen van moderne vreemde talen g ronin de situatie zie noot 6 gen enz 1977 p 159 e v 8 b th te rvoort e a psycholinguïstiek utrecht enz 3 ook het spreken van een bepaald sociolect of het 1973 aula nr 481 hfdst 2 veranderingen van sociolect binnen een taal is hierop ge 9 ad cohen bilingual education newbury house baseerd publ rowley massachusetts 1975 4 van els e a zie noot 2 pp 160 6 1 14